

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД КОМБАТАНТІВ ТА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙНИ

Масштабна агресія Росії проти України, яка розпочалася 24 лютого 2022р. і продовжується по теперішній час, актуалізувала потребу українського суспільства в вирішенні цілої низки соціально-психологічних питань як безпосередніх учасників бойових дій, так і мирних мешканців постраждалих від війни.

Психологічний стан та психічне здоров'я під час військових дій є вкрай важливим.

Багато людей переживають виснаження, спустошення, втому, відчують тривогу й паніку. У зв'язку з цим на теперішній час постає актуальним питання щодо соціально-психологічного вирішення проблем учасників бойових дій та постраждалих внаслідок війни мирних громадян, вирішенні їх нагальних питань, пошуку найбільш ефективних шляхів та методів психосоціальної та психокорекційної роботи.

На нашу думку одним з перспективних напрямків в роботі з означеною категорією громадян є соціально-психологічний супровід, який базується на класичній моделі соціальної роботи з клієнтом (у нашому випадку з ветеранами або членами їх родин, оточенням, внутрішньо-переміщеними особами), за допомогою різних методів та форм соціально-психологічної роботи залежно від індивідуальних потреб і проблем, з урахуванням наявних у постраждалих психологічних ресурсів та їх сильних сторін. Соціальне супроводження як правило передбачає (І.Д. Зверєва, О.В. Безпалько) комплекс правових, психологічних, соціально-педагогічних-економічних-медичних, інформаційних послуг впродовж певного (часто тривалого) терміну. Його метою – є поліпшення життєвої ситуації, мінімізація негативних наслідків чи повне розв'язання проблеми одержувача (одержувачів) соціальних послуг. Теоретичні основи соціально-психологічної допомоги особі або родині потерпілого на етапі безпосередньої реалізації втручання ґрунтуються (Т.М. Титаренко, Л. Гриценюк) на принципі допомога заради самопомоги, що передбачає виявлення внутрішніх резервів особи (сім'ї) та розвиток навичок психологічного відновлення і умінь альтернативної поведінки стосовно тієї, що призвела до виникнення неблагополуччя.

Методи соціальної допомоги, що застосовуються на етапі реалізації плану соціального супроводу, досить різноманітні, обираються залежно від конкретних завдань допомоги й особливостей ситуації в родині, можуть втілюватися окремо або комбіновано, одночасно або послідовно – усе залежить від особливостей випадку, можливостей власне соціально-психологічних служб і їх співробітництва з іншими фахівцями й установами, що насамперед досить важливо.

В процесі соціально-психологічного супроводу, при сумісницькій роботі та діяльності фахівців мультидисциплінарних команд і клієнта соціальних послуг, виявлення у нього власних внутрішніх ресурсів для подолання негаразд та життєвих криз, переосмислення ним травматичного досвіду може виступати запорукою подолання негативних психологічних наслідків бойових дій, таких як: психосоматичні розлади, емоційні і особистісні порушення, порушення в когнітивній сфері. Можлива профілактика та психокорекція міжособистісних стосунків та успішна адаптація постраждалих в суспільстві.